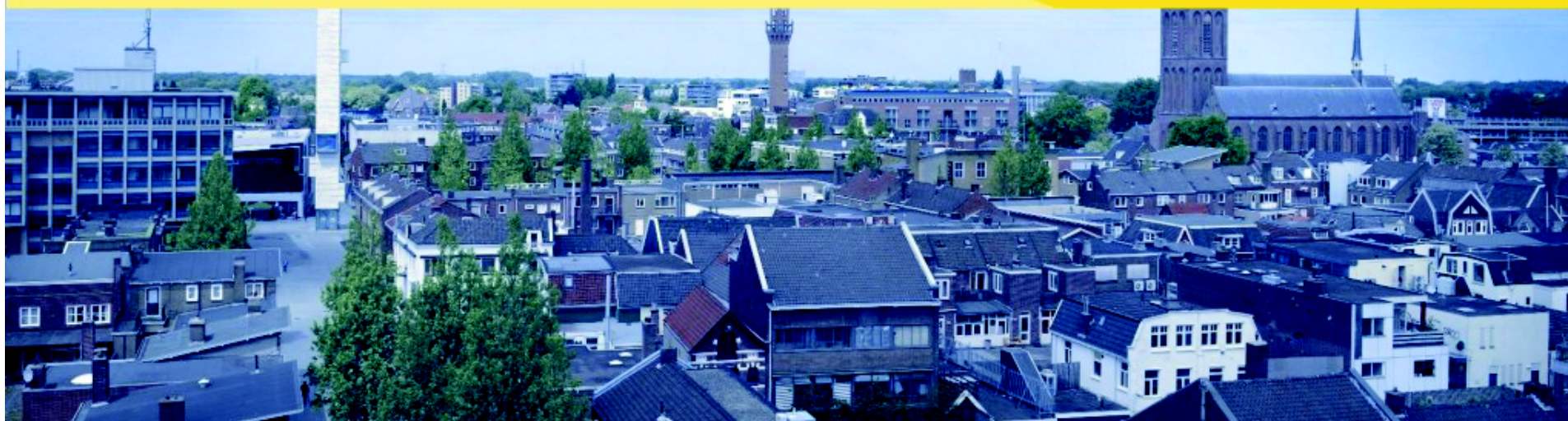

1e BELEIDSRAPPORTAGE 2018

POLITIEKE MARKT - 20 JUNI 2018

INTRODUCTIE

AGENDA

**ALGEMEEN
BEELD**

ONTWIKKELING

AGENDA

- Algemeen beeld
- Bijzondere aandachtspunten
- Inhoudelijke ontwikkelingen
- Budgettaire ontwikkelingen
- Projecten/Kredieten
- Vragen?

ALGEMEEN BEELD

Ontwikkeling

Macro-economische ontwikkeling CEP 2018 (2017)

• Economische groei	3,2% (2,1%)
• Werkloosheid	3,5% (4,9%)
• Overschot Rijksbegroting	0,7% (0,5%)
• Stijgende inflatie	2,3% (1,6%)

Rente ontwikkeling

- Geen wijzigingen verwacht in rente beleid ECB
- Korte rente nog steeds zeer stabiel

ALGEMEEN BEELD (pagina 7.)

De Nederlandse economie is op stoom met **economische groei** van 3,2% in 2018 en 2,7% in 2019. De hoogconjunctuur is het gevolg van de gunstige internationale conjunctuur, lage rentes, expansief begrotingsbeleid en een nog steeds krachtige woningmarkt – waarbij de laatste twee factoren onderscheidend zijn ten opzichte van het buitenland.

De **werkloosheid** daalt in 2019 naar het laagste niveau sinds 2001: 3,5%. De krachtige werkgelegenheidsgroei absorbeert met gemak het stijgende arbeidsaanbod. Bedrijven bieden vaker een vast arbeidscontract en gaan hogere lonen betalen om mensen te kunnen aantrekken of te behouden. De daling van de werkloosheid is in Hengelo o.a. merkbaar in de ontwikkeling van de bijstandsgerechtigden.

Door de stijgende arbeidskosten en de verhoging van het lage btw-tarief stijgt de **inflatie** in 2019 naar 2,3%.

Het **begrotingssaldo** van het rijk verbetert niet ondanks de hoogconjunctuur. Eerder ingezet beleid, hogere zorguitgaven en intensiveringen in onderwijs en defensie doen de overheidsbestedingen groeien met 3,5% in 2018 en 2,4% in 2019. De belastingopbrengsten stijgen weliswaar, maar per saldo wordt de economie verder gestimuleerd. De begrotingsoverschotten bedragen in 2018 en 2019 0,7% bbp en 0,9% bbp. Toekomstige besluitvorming rondom de gaswinning uit het Groningerveld heeft ongunstige gevolgen voor de overheidsfinanciën en de economische groei – gezien de onzekerheden is dit nog niet in deze raming verwerkt.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

**SOCIAAL
DOMEIN**

ALGEMEEN

FYSIEK

ALGEMEEN

BINNENSTAD

SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Stijging kosten binnen Sociaal Domein

- Aangekondigd in een brief bij de jaarstukken 2017
- Tekort loopt op tot 7,5 miljoen euro binnen WMO & Jeugd
- Overschot bijstandsverlening van 3,3 miljoen euro

Interventies

- Ombuigingsmaatregelen om de kosten te drukken
- Maatregelen vermeld in de kaderbrief

Keuzes

- Ombuigingen leiden tot pijnlijke keuzes
- Maatschappelijke impact
- Versobering van de zorg

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN (pagina 10.)

Sociaal domein algemeen (pagina 11.)

Stijging kosten binnen sociaal domein

Zoals aangekondigd in de brief bij de jaarrekening 2017 zien we een tendens in de uitzetting van de kosten binnen het sociaal domein. In grote lijn zou het tekort in 2018 op kunnen lopen tot een bedrag van 7,5 mln binnen WMO en Jeugd. Daarnaast hebben we een positief saldo op het BUIG budget. Interventies

Binnen de sector Sociaal wordt, zoals reeds gemeld bij de jaarrekening 2017, hard gewerkt aan een groot aantal ombuigingsmaatregelen om de kosten te drukken. In de kaderbrief zal hier nog verder op worden ingegaan.

Keuzes

De ombuigingen brengen met zich mee dat er pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden die leiden tot maatschappelijk impact. Versobering van de zorg is evident.

FYSIEK

ALGEMEEN

Bestemmingsplannen

- Inhaalslag bestemmingsplannen op schema
- Actualisatieplicht vervalt, verwachting 1 juli 2018

Invoeren hybride systeem afval

- Onzekere factor is:
 - Aanbiedgedrag huishoudens (3.100) met grijze container

Fysiek algemeen (pagina 12.)

Bestemmingsplannen

De geplande inhaalslag bij de achterstand actualisatie bestemmingsplannen loopt volgens schema. Verder wordt naar verwachting per 1 juli a.s. de actualisatieplicht afgeschaft.

Invoering hybride systeem afval

Per 1 juli 2018 wordt het hybride systeem ingevoerd met een dekkend netwerk van ondergrondse verzamelcontainers aangevuld met een grijze container voor wie dit wenst. Onzekere factor is het aanbodgedrag van het aantal huishoudens (3100) die ervoor kiezen de grijze container te behouden.

BINNENSTAD

Uitvoering integraal actieplan Binnenstad:

- Start herinrichting Enschedesestraat
- Uitwerking plan Marktplaats
- Transformatie Telgenflat
- Inrichting programma-organisatie

BINNENSTAD (pagina 13.)

Uitvoering integraal actieplan Binnenstad:

- start herinrichting E'desestraat
- uitwerking plan voor marktplaats
- transformatie Telgenflat
- inrichting programma-organisatie

Op 7 november heeft de raad het Integraal Actieplan voor een Vitale Hengelose Binnenstad unaniem vastgesteld. Inmiddels is met een aantal acties uit dit plan gestart. De herinrichting van de Enschedesestraat inclusief deel Burgemeester Jansenplein en Langestraat is gestart met de realisatie van een proefvak. Dit proefvak wordt op korte termijn geëvalueerd met ondernemers en andere betrokkenen. Tevens heeft eind vorig jaar de verkiezing voor het plan voor het Marktplaats plaats gevonden. Hierbij is het ontwerp van West 8 dat uitgaat van de bouw van een replica van het Hijsch-gebouw met daarbij een markthal als winnend ontwerp gekozen.

Een andere in het oog springende ontwikkeling in de binnenstad is de transformatie van de Telgenflat naar een woongebouw. Eind 2017 is met de bouwwerkzaamheden begonnen die medio 2018 moet resulteren in zo'n 100 nieuwe bewoners van de binnenstad. In de komende tijd wordt met veel voortvarendheid gewerkt aan de verdere uitvoering van de acties uit het integraal actieplan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met natuurlijke partners zoals de SCH, SVH, Hengelo Promotie en de provincie maar ook met inzet van andere partners zoals Welbions, Rabobank en vele betrokken inwoners en ondernemers uit onze stad. Vanuit de gemeente wordt verder gewerkt aan de inrichting van een programmaorganisatie die sturing moet geven aan deze integrale ontwikkeling.

INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN

1

2 & 3

4

**5,6
& 7**

8

PROGRAMMA 1

ECONOMIE, WERK & INKOMEN

Ontwikkeling BUIG budget

Stijging macro budget bijstandsuitkeringen wat leidt tot een positief resultaat voor Hengelo

Ontwikkeling bijstand

Gunstige conjunctuur en daling aantal statushouders

Inhoudelijke ontwikkelingen (pagina 16.)

Programma 1 (pagina 17.)

Ontwikkeling BUIG budget

Het macrobudget BUIG is fors opgehoogd als gevolg van landelijke ontwikkelingen.

Ontwikkeling bijstand

Door de gunstige conjunctuur en het sterk verminderde aantal statushouders is het aantal mensen dat een beroep doet op een bijstandsuitkering (2.397) lager dan geraamd (2.571).

PROGRAMMA 2 & 3

ONDERWIJS, JEUGD, WELZIJN & ZORG

Jeugd - Kosten stijging Ondersteuning Zelfstandig Leven

- Toename cliënten
- Toename zorgstapeling

Jeugd - Stijging verblijf

- Kleine stijging cliënten leidt tot enorme kostenstijging
- Toename verlengde jeugdzorg 18+ en crisis

Wmo - Stijging Ondersteuning Zelfstandig Leven

- Toename cliënten

Programma 2-3 (pagina 18.)

Jeugd - Stijging OZL

Binnen het sociaal domein Jeugd zien we een uitzetting van de kosten vooral op de onderdeel ondersteuning zelfstandig leven door toename cliënten en zorgstapeling.

Jeugd - Stijging Verblijf

Zeer dure zorgvorm, waarbij een kleine stijging van het aantal cliënten al snel leidt tot een enorme kostenstijging. Daarnaast zien we een toename van de verlengde jeugdzorg 18+ en crisis.WMO - Cao wijzigingen huishoudelijke ondersteuning.

WMO - Stijging Ondersteuning Zelfstandig Leven (OZL)

Binnen het sociaal domein WMO zien we een uitzetting van de kosten vooral op de onderdeel ondersteuning zelfstandig leven, door stijging kosten en aantal cliënten.

PROGRAMMA 4

SPORT & CULTUUR

Huisvesting OYFO onder één dak

- OYFO (onderdeel Muziekschool) is eerder dan gepland verhuisd naar de locatie Esreincomplex
- Nader onderzoek huisvesting van OYFO op de locatie Dijkerscomplex in combinatie Wilhelminaschool of locatie Hazemeijer

Programma 4 (pagina 19.)

Huisvesting OYFO onder één dak

Extra kosten, die worden veroorzaakt doordat OYFO in maart het 'muziekschoolgebouw' versneld heeft verlaten. Dit in lijn om de onderdeel Heim, Crea en Muziekschool zo snel mogelijk gezamenlijk te huisvesten onder één dak. De huurverplichting loopt nog door tot 1 september 2018 en bedraagt 10.571 per maand, waarvan 40% voor rekening van Oyfo komt.

In totaal is er dus sprake van 5 mnd extra huur (in totaal 21.142). Daarnaast heeft de gemeente een extra subsidie verstrekt voor de verhuiskosten (25.000,-). En tot slot is een extern bureau (Hardick Bouwmanagement en Vastgoedontwikkeling) ingeschakeld om de kosten voor de huisvesting onder één dak in beeld te brengen en het proces te begeleiden (25.000).

PROGRAMMA 5, 6 & 7

Vertraging invoering Omgevingswet

- Vertraging inwerktreding (2021)
- Incidenteel budget overhevelen naar 2019

Bestedingsplan bodem

- Afronden bestedingsplan t.a.v. Reserve bodemsanering
- Toegezegd bij de 2e berap 2017

Programma 5 (pagina 20.)

Vertraging invoering Omgevingswet

Voor invoeringskosten Omgevingswet is stelpost van ca. 250.000,- opgenomen. Door vertraging datum inwerkingtreding zullen bestedingen voor de invoering dit jaar nagenoeg niet plaatsvinden. Afspraak is gemaakt om niet bestede middelen van deze stelpost via budgetoverheveling naar volgend jaar te brengen. Heeft geen directe budgettaire gevolgen.

Programma 6 (pagina 20.)

Bestedingsplan bodem

Bij de 2e berap 2017 is de raad toegezegd op korte termijn te komen met een bestedingsplan bodemsaneringen. Aanleiding hiervoor was de overheveling van een balanspost vanuit oude GSB-middelen naar de Reserve bodemsanering (ca. 2 mln.). Aan hand van dit bestedingsplan kan de raad besluiten deze middelen te handhaven dan wel (deels) te laten vrijvallen. In 2e kwartaal 2018 zal het bestedingsplan bodemsanering worden afgerond

PROGRAMMA 8

FINANCIËN

Huur Stads Kantoor

- Verlenging (mogelijkheid maandelijks opzegging)

Project renovatie Stadhuis / nieuwbouw Stads Kantoor

- Vertraagde oplevering Stadhuis en Stads Kantoor
- Aanvullende asbestsanering
- Andere vloer oplossing
- Prijsstijging marktontwikkelingen
- Ander ontwerp veiligheid
- Renovatie Stadhuis

Programma 8 (pagina 21.)

Huur Stads Kantoor Hazenweg (pagina 21.)

In de begroting was al rekening gehouden met verlenging van de huur tot augustus 2019.

Voor 2018 is de actuele huur geraamd. De nieuwe huur geldt voor de laatste 4 maanden van het jaar. Dat verschil wordt opgevangen binnen onderuitputting divers huisvestingslasten a.g.v. leegstand stadhuis. Voor 2019 is (actuele) huur begroot tot 1 augustus. En vanaf 1 augustus kapitaallasten van de nieuwbouw. De huurverhoging (jan-aug) én verlenging (aug-dec) wordt de huurverhoging als in 2018 gedekt. De verlenging wordt m.n. gedekt door de nog niet benodigde kapitaallasten van de nieuwbouw (die dan immers nog niet gereed is).

Project Huisvesting (pagina 21.)

Meerwerk als gevolg van asbestsanering ad 9 ton mag conform BBV niet worden geactiveerd, maar moet rechtstreeks ten laste van de exploitatie worden gebracht. Hier staat tegenover dat - als gevolg van de aangepaste voorwaarden bij de verlenging van het huurcontract Hazenweg 121 - de Voorziening verlieslatend contract onderhoud stads Kantoor (incl. de dotatie 2018) ad 8,8 ton kan vrijvallen.

1. Veroorzaakt door vertraagde start van de bouwwerkzaamheden en bouwtijdverlenging door aanvullende asbestsanering en gewijzigde vloer (punten 1 en 2).
2. Nu ultimo mei 2018 is noodzakelijkerwijs voor 9 ton aan meerwerk in opdracht gegeven. Hoewel het grootste deel van de sanering heeft plaats gevonden zullen de kosten nog verder stijgen, o.a. door herstelkosten en kosten bouwtijdverlenging, waarvan de hoogte nu nog niet bekend is.
3. De aannemer heeft ervoor gekozen de door ons gevraagde gewicht besparende vloer met een andere - meer traditionele oplossingsrichting - te realiseren. Dit vooral vanwege de incidenten met dit soort vloeren de afgelopen tijd. Verwacht meerwerk voor de aannemer ca. €500.000,-, waarvan aannemer ons gaat vragen een bijdrage in deze tegenvaller te doen.
4. De prijzen van materialen zijn het afgelopen jaar sterk gestegen en het is de verwachting dat deze prijzen de komende tijd nog verder zullen stijgen. Op basis van jurisprudentie zullen de aannemers bij prijsstijgingen hoger dan 10-15% een verzoek om bijbetaling kunnen doen. Dit percentage is voorlopig nog niet gehaald.
5. Nieuwe inzichten op het gebied van veiligheid hebben ertoe geleid dat ook voor het stadhuis toegangsbeveiliging zal worden toegepast met als financiële consequentie onvoorzien meerwerk ter hoogte van ca. €75.000,-
6. De post onvoorzien voor de 3 percelen bedraagt in totaal €1.250.000,-, waarvan €250.000,- t.b.v. het stadhuis. Er is tot nu toe voor €1,6 mln. aan meerwerk ingediend. Incl. de aanvullende asbestsanering ad 9 ton is Het overige betreft met name tegenvallende zaken op plekken waar vooraf geen juiste inschatting van gemaakt kon worden

PROGRAMMA 8

FINANCIËN

Grondexploitatie

- Inkomsten redelijk conform begroting
- Verkopen blijven beperkt achter, meer subsidie dan geraamd
- Kostenontwikkeling binnen de begroting

Grondexploitatie (pagina 22.)

Op projectniveau is er in Broek Noord een ambtelijke overeenstemming met de ontwikkelaar. De opbrengst-indexering valt echter lager uit dan verwacht, waardoor het projectresultaat € 0,3 miljoen verslechtert.

PROGRAMMA 8

BEDRIJFSVOERING

Concerncontrol

Verder versterken controlfunctie. Uitgangspunten zijn:

- Vanuit samenwerken in control
- Bedenk het met elkaar en niet voor elkaar
- Op- en inrichting van een netwerkorganisatie voor control
- Focus op hoofdthema's en grote projecten*
- Doorontwikkelen naar integraal risicomanagement*

* Rapportage in het najaar van 2018 aan de raad

Professionalisering inkoopfunctie

- Rechtmatigheidsprobleem
- Permanente monitoring noodzakelijk
- Inkoopanalist

Professionalisering inkoopfunctie (pagina 23.)

Om het rechtmatigheidsprobleem op het gebied van de inkoop-control structureel op te lossen is permanente monitoring noodzakelijk. In de nota 'rechtmatig en professioneel inkopen & aanbesteden' die in oktober 2017 in het college is besproken werd aangegeven dat op korte termijn een inkoopanalist zou worden aangesteld

Concerncontrol (pagina 23.)

Hengelo in Control

Met het aanstellen van een concerncontroller bouwen we sinds het najaar van 2017 verder aan het **versterken van de controlfunctie** in de ambtelijke organisatie.

Uitgangspunten hierbij zijn 'vanuit samenwerken in control' en 'bedenk het met elkaar en niet voor elkaar'.

Centraal staat de samenwerking tussen verantwoordelijken en adviseurs/ondersteuners waarin we werken aan het realiseren van doelstellingen. Hierbij leggen we direct de basis voor relevante sturingsinformatie, risicomanagement en audits.

Op deze manier werken we aan continue kwaliteitsverbetering en het zoveel mogelijk voorkomen van verrassingen achteraf. Dit doen we vanuit een netwerkorganisatie voor control (in oprichting). Aanspreekpunten van de sectoren, bedrijfsvoeringsadviseurs en andere ondersteuners vormen deze netwerkorganisatie i.o. We **focussen ons op hoofdthema's en grote projecten**. Deze zijn gedefinieerd aan de hand van interne en externe ontwikkelingen, (financiële) impact, input extern accountant en het (nog te vormen) coalitieakkoord.

Daarnaast **ontwikkelen we het risicomanagement door naar integraal risicomanagement, met speciale aandacht voor fraude- en cyberrisico's**. Ook de interne controle (IC) ontwikkelen we door. We streven ernaar dat de IC nóg meer als middel wordt gezien en ingezet om te toetsen of we op de goede weg zijn.

De focus (hoofdthema's en grote projecten) leggen we samen met het risicomanagementbeleid in het **najaar van 2018 ter vaststelling voor aan de raad**.

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN

BUDGETTAIRE
ONTWIKKELINGEN

1 - 4

BUDGETTAIRE
ONTWIKKELINGEN

5 - 8

BUDGETTAIRE
ONTWIKKELINGEN

TOTAAL

BUDGETTAIRE EFFECTEN PROGRAMMA'S 1 - 4

610	Bijstandsverlening: macrobudget BUIG, minder bijstandsgerechtigden	+ 3.332
611	WSW: aanpassing WSW-vergoeding, vrijval eigen bijdrage aan SWB	+ 171
620	WWB-trajecten: flankerend beleid, begeleidingskosten nieuw beschut	- 366
623	Huisvesting statushouders	+ 77

BUDGETTAIRE EFFECTEN PROGRAMMA'S 1 - 4

511/541	Oyfo	- 71
421	Onderwijshuisvesting schadeherstel	+ 100
560	Kermis	- 65

BUDGETTAIRE EFFECTEN PROGRAMMA'S 1 - 4

650	Kinderopvang: stijging kosten SMI	- 174
SOCIAAL DOMEIN	WMO & Jeugd; oplopend tekort	- 7.505

BUDGETTAIRE EFFECTEN PROGRAMMA'S 5 - 8

560	Stormschade	-200
823	Bouwleges	b.n.
721	Diverse ontwikkelingen afval	b.n.

BUDGETTAIRE EFFECTEN BEDRIJFSVOERING

913	Dividend	+412
930	Perceptiekosten Belastingen (GBT)	-178
Dienstv.	Professionalisering inkoopfunctie	-70
Mid.	Diverse kleine wijzigingen	-107

BUDGETTAIRE EFFECTEN PROGRAMMA'S 5 - 8

921	Gemeentefonds - maartcirculaire: <i>Raadsbrief 2223254</i>	-1.460
921	Gemeentefonds - meicirculaire: <i>Kaderbrief 2019 - 2022</i> <i>Zaaknummer 2247489</i>	0

BUDGETTAIRE EFFECTEN TOTAAL

Huidig begrotingssaldo	+ 307
Mutaties 1e Berap per saldo	- 6.104
Begrotingssaldo na 1e Berap	- 5.797

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN (Pagina 25-33)

Programma	Budgettaire effecten 1 ^e berap 2018 (> € 50.000) Toelichting	Afwijking (x1.000) (+ = voordeel) (- = nadeel)
1	Bijstandsverlening Binnen de bijstandsverlening zijn diverse ontwikkelingen en afwijkingen. De belangrijkste afwijking wordt veroorzaakt doordat het macrobudget BUIG fors is opgehoogd als gevolg van landelijke bijstellingen. Daarnaast zien we dat het aantal bijstandsgerechtigden verder terugloopt en dat de opbrengsten uit de terugvorderingen dalen. Dit leidt per saldo tot een voordeel van ruim € 3,3 miljoen.	+3.332
1	WSW In de begroting zijn de bedragen voor de Wsw vergoeding die wij 1-op-1 doorsluizen naar SWB nog niet aangepast aan de bijgestelde bedragen uit de Rijksbegroting. Dat wordt nu hersteld. Dit leidt tot een nadeel van € 69.000. Elke gemeente die bij de GR SWB is aangesloten betaalt een eigen bijdrage. Deze bijdrage valt in 2018 lager uit dan begroot doordat deze bijdrage onderdeel uitmaakt van de lumpsum financiering van SWB (via het prestatiecontract 2018). Dit leidt tot een voordeel van € 240.000.	+171
1	WWB trajecten Ter ondersteuning van bijstandsgerechtigden bij het verkrijgen van werk wordt flankerend beleid ingezet. Het gaat hierbij om bijstandsgerechtigden met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt die geen traject bij de SWB volgen en die met inzet van geringe middelen naar werk kunnen worden geleid. Het gaat dan om zaken als werkkleding het behalen van een VCA certificaat, een heftruck diploma, etc.. Voor deze kosten, ad. € 145.000, is geen bedrag opgenomen in de begroting. Daarnaast worden uit dit budget specialistische trajecten, die niet door de SWB kunnen worden geleverd, betaald. Vanaf 1 januari 2017 zijn gemeenten wettelijk verplicht nieuw beschut werkplekken aan te bieden. Voor 2018 heeft Hengelo een taakstelling om 26 plekken te realiseren. De loonkosten worden vanuit het BUIG budget betaald. Voor de begeleidingskosten à € 8.500 per beschut werkplek is in de begroting niet voorzien. Dit leidt tot een nadeel van € 221.000	-366
1	Huisvesting statushouders Doordat er minder asielzoekers naar ons land komen is er minder budget nodig voor huisvesting.	+77

1	Stijging kosten SMI Vanuit het meldpunt kinderopvang wordt nauw samengewerkt met Jeugd en Gezin. Veelal wordt er dan gekozen voor inzet van Sociaal Medische Indicatie in plaats van een duurdere, en vaak voor het kind meer belastende, oplossing vanuit Jeugd en gezin. Daar het budget al jaren ontoereikend is, dient het te worden opgehoogd. Meerjarig zal dit ook moeten worden betrokken bij de opgave van het sociaal domein.	-174
1	Kermis De taakstelling van de bezuiniging is niet haalbaar gebleken (vorig jaar ook het geval zie Iris 2125134). Enerzijds zit de verklaring in tegenvallende conjunctuur van de kermissen, anderzijds ook vooral omdat het gebied van de kermis is verkleind. Brinkplein, Molensteeg, Nieuwstraat, Stationsplein en deels Enschedesestraat kunnen niet meer (volledig) worden gebruikt door exploitanten. Hierdoor blijft de opbrengst van de staangelden achter. Deze ligt, nu de inschrijvingen allemaal binnen zijn, € 96.000 lager dan begroot. Door te sturen op in elk geval kostendekkendheid vallen echter ook de kosten lager uit dan begroot. Hierdoor wordt het saldo van de begrotingswijziging 65k negatief.	-65
2-3	Sociaal domein Binnen het sociaal domein zien we een uitzetting van de kosten vooral op het onderdeel ondersteuning zelfstandig leven door toename cliënten en zorgstapeling. Dit is een zeer dure zorgvorm, waarbij een kleine stijging van het aantal cliënten al snel leidt tot een enorme kostenstijging. Daarnaast zien we een toename van de verlengde jeugdzorg 18+ en crisis. Binnen het sociaal domein zien we een uitzetting van de kosten vooral op de onderdeel ondersteuning zelfstandig leven, door stijging kosten en aantal cliënten.	-7.505
2	Huisvesting OYFO onder één dak De extra kosten worden veroorzaakt doordat OYFO in maart het 'muziekschoolgebouw' versneld heeft verlaten. Dit past bij de ambitie om Heim, Crea en Muziekschool zo snel mogelijk gezamenlijk te huisvesten onder één dak. De huurverplichting loopt nog door tot 1 september 2018 en bedraagt circa € 10.000 per maand, waarvan 40% voor rekening van Oyfo komt. In totaal is er dus sprake van 5 maand extra huur (in totaal ruim € 21.000). Daarnaast heeft de gemeente een extra subsidie verstrekt voor de verhuiskosten (€ 25.000). En tot slot is een extern bureau (Hardick Bouwmanagement en Vastgoedontwikkeling) ingeschakeld om de kosten voor de huisvesting onder één dak in beeld te brengen en het proces te begeleiden (€ 25.000).	-71
2	Verlaging bedrag schadeherstel Op basis van historische gegevens kan het bedrag schadeherstel voor scholen en gymzalen omlaag.	+100
6	Afval De marktprijs voor oud papier is in 2018 scherp gedaald. Zet deze daling zich voort dan verwachten wij € 100.000 minder inkomsten over 2018. De vergoeding voor kunststofverpakkingsmateriaal valt naar verwachting € 60.000 lager uit dan geraamd. Ook zijn er meer kosten inzameling kunststofverpakkingsmateriaal door de tegenvallende aanbesteding (tegenvaller € 90.000). Door gewijzigde regelgeving m.b.t. bestrijdingsmiddelen tegen plaagdieren verwachten wij hogere kosten. Prognose van de afwijking is € 25.000. De financiële gevolgen voor de afvalbegroting leiden tot een totaal te verwachten nadeel	0

	van € 275.000. Voor een sluitende exploitatie wordt daarvoor een onttrekking uit de voorziening afval geraamd. Bij opmaak jaarrekening vindt definitieve vaststelling omvang mutatie voorziening plaats.	
6	Stormschade januari De storm van 18 januari heeft gezorgd voor € 200.000 aan schade. Gildebor heeft deze kosten gemaakt en zal rekening versturen aan gemeente.	-200
8	Dividend We zijn geen aandeelhouder meer van Vitens en hebben dus ook geen recht meer op dividend. De biomassacentrale van Twence is eerder gereed, lagere productiekosten, meer aanvoer afval en betere tarieven, waardoor er een hoger dividend bij Twence wordt gerealiseerd. Het dividend van de BNG en Enexis zijn hoger dan geraamd.	+412
8	Perceptiekosten belastingen GBT verhoging bijdrage als gevolg van autonome ontwikkelingen.	-178
8	Professionalisering Inkoopfunctie De gemeente Hengelo heeft een accountantsverklaring met beperking gekregen, mede door onrechtmatigheid op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het verhogen van de rechtmatigheid van aanbestedingen en de professionaliteit van de inkoopfunctie van de gemeente Hengelo vormen mede hierdoor belangrijke aandachtspunten. Om het rechtmatigheidsprobleem structureel op te lossen (inkoopcontrol) is permanente monitoring noodzakelijk.	-70
8	Gemeentefondsuitkering In maart bent u geïnformeerd over de gevolgen van de maartcirculaire van het gemeentefonds. Per saldo leidt dit tot een nadeel van bijna € 1,5 miljoen in 2018. Voor meer informatie zie de raadsbrief: 2223254. Inmiddels is de meicirculaire 2018 verschenen. In bijlage 3 van de Kaderbrief 2019-2022 (zaaknummer 2247489) gaan we uitgebreid in op de financiële mutaties, ook voor 2018. Per saldo heeft de meicirculaire geen budgettair effect in 2018.	-1.460 0
div	Diverse kleinere wijzigingen Betreft diverse kleinere mutaties in de programma's van de Beleidsbegroting 2018. Deze leiden tot een nadelig verschil van € 107.000. Vermeldenswaard zijn met name: • hogere uitvoeringskosten bijstandsverstrekking (lease en advies) - 38 • hogere kosten Werkplein ROC - 34 • uitvoering motie innovatieve trajecten - 25 • hogere kosten bijzondere bijstand (zak-/kleedgeld) - 45 • aframen budget Breede School +44	-107

Totaal effect mutaties 1^e Berap (per saldo)

6.104

PROJECTEN / KREDIETEN

ALGEMEEN

VOORZIENE
ONTWIKKELINGEN

PROJECT

SLANGENBEEK -
BROEK

PROJECT

F35 KUIPERSDIJK
-
CENTRUMRING

PROJECT

HAVEN
TWENTEKANAAL

**BESLUIT-
VORMINGSTRAJECT
RAAD**

VOORZIENE ONTWIKKELINGEN

- Toename van bouwkosten, personeelskosten en levertermijnen
- Toename van kosten door inwerkingtreding van de wet Voortgang Energie Transitie (wet VET)
- Indien nodig wordt aan de Raad aanvullende middelen gevraagd

PROJECTEN

Slangenbeek - Broek

- Akkoord Bouwclaims Noordrand Broek Noord
- Financieel resultaat grondbedrijf verslechtert met 290.000 euro

PROJECTEN

F35 Kuipersdijk - Centrumring

- Uitvoeringskrediet overschreden met 325.000 euro, dekking grootste deel uit extra subsidie en bijdragen bestaande middelen

PROJECTEN

Haven Twentekanaal

- Nadeel aanbesteding aanbrengen bodembescherming Twentekanaal
- Binnen totaal project wordt het nadeel opgelost

PROJECTEN/KREDIETEN (vanaf pagina 36.)

Voorziene ontwikkelingen (pagina 37.)

In de projecten worden een aantal ontwikkelingen voorzien waar in de toekomst rekening mee gehouden zal moeten worden. Door de sterk aantrekkende economie zijn de orderportefeuilles van de bouwbedrijven en ontwikkelaars vol of bijna vol. Dat betekent een toename van bouwkosten, levertermijnen en personeelstekorten. Ook de gevolgen van gasloos bouwen door de inwerkingtreding van de Wet voortgang energietransitie (VET) zullen bijdragen aan onzekerheden op de nieuwbouwmarkt en een toename van kosten. Indien nodig wordt voor aanvullende middelen teruggekoppeld aan de raad.

Door de sterke toename van het aantal projecten neemt ook de druk op de project- en lijnorganisatie zichtbaar toe.

Slangenbeek – Broek (pagina 38.)

Door het (ambtelijk) akkoord met de bouwclaimhouders in de Noordrand van Broek Noord verslechtert het financiële resultaat van de grondexploitaties Broek Noord en Broek Oost met € 290.000. Deze verslechtering van het resultaat wordt meegenomen in de volgende herziening van de grondexploitatie.

F35 Kuipersdijk – Centrumring (pagina 39.)

Dit wordt veroorzaakt door meerkosten voor de reconstructie van het Tweekelerplein (aanpassing ontwerp), rioolvervanging in ventweg Watertorenlaan (reparatie niet meer mogelijk) en extra openbare verlichting. Respectievelijk € 230.000, € 70.000 en € 25.000. Het grootste deel van deze meerkosten kunnen worden gedekt uit extra subsidie en bijdragen uit daarvoor bestemde middelen binnen de gemeente. Indien nodig wordt een aanvullend krediet gevraagd aan de raad.

Haven Twentekanaal (pagina 40.)

Via de Kadernota nieuw beleid 2016 is een bedrag van 0,9 mln. toegekend t.b.v. het optimaliseren van de havenkade van het Twentekanaal. In 2017 volgde de kredietaanvraag voor het onderdeel Aanbrengen bodembescherming haven, waarbij uit dit bedrag een krediet werd verstrekt van 0,7 mln. De resterende 0,2 mln. is vervolgens samengevoegd met de in de Kadernota 2018 toegekende middelen m.b.t. opwaardering havenstructuur. Na aanbesteding blijkt het onderdeel "Aanbrengen bodembescherming haven" 0,4 mln. nadeliger. Deze afwijking kan gedekt worden binnen de resterende middelen t.b.v. "opwaardering havenstructuur" van 3,25 mln. Derhalve geen uitzetting van exploitatielasten.

BESLUITVORMINGSTRAJECT

RAAD

Van de presentatie/discussie worden audio opnames gemaakt

De presentatie is vooraf beschikbaar

Daarnaast wordt de begrotingswijziging vastgesteld door de raad

| VRAGEN?